

ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Нікола С. О.,

*канд. екон. наук, доцент кафедри
фінансів, банківської справи та страхування
Одеського національного університет
імені І. І. Мечникова*

Дроздина А. А.,

*студентка
Одеського національного університет
імені І. І. Мечникова
м. Одеса*

Досвід зарубіжних країн показує, що малий і середній бізнес (МСБ) є ключовим елементом розвитку національної економіки. МСБ притаманно багато позитивних якостей: визначення темпів економічного зростання, структуру і якість ВВП, згладження економічної кон'юнктури, збалансування попиту і пропозиції. Проте його найважливішим завданням є створення великої кількості робочих місць, тому що без цього основоположного пункту усе вищеперелічене не матиме практичної реалізації. В Україні лише 15 % ВВП припадає саме на МСБ [1].

На перший погляд великі підприємства мають більше трудових ресурсів та сплачують більшу грошову суму податків, проте за кількістю суб'єктів господарювання та відсотком зайнятості МСБ переважають. Крім того, малий і середній бізнес більш мобільний і гнучкий до останніх ринкових змін, тому й інноваційноємкий поряд із великими підприємствами.

Відповідно до статистичних даних станом на 01.01.2018 та 31.12.2018 кількість ФОП складала 1,77 млн од. і 1,84 млн од. відповідно, що свідчить про позитивну динаміку росту [2]. Згідно стратегії розвитку МСП 2020 на базі

попередніх років в Україні очікується найбільша активність у галузях торгівлі, промисловості, сільського господарства і транспорту [3].

Однією із найбільш суттєвих проблем на шляху створення сприятливого бізнес-клімату є корупція, яка є однією з ключових причин уповільнення розвитку приватного сектору, низького рівня диверсифікації економіки, експорту та продуктивності. У рейтингу “Індекс сприйняття корупції” Україна займає 131-е місце з 176 країн [4]. А вже корупція обмежує достатність кожного підприємства фінансовими ресурсами. Звернувшись до статистики Національного банку України можемо побачити, що кредити, надані МСБ, склали 56,2 % від загальної кількості портфелю корпоративного сектору. Позитивною зміною є зниження облікової ставки Національного банку України з 13,5 % до 11 %, що повинно активізувати підприємців [5].

Другою проблемою є оподаткування. Багато підприємців та науковців визнають, що теперішня модель оподаткування в Україні є обтяжливою. Тому існують багато альтернативних теорій із мінімізації податкових витрат, одна з яких висунута Інститутом Вільної Економіки. Основними ідеями є скасування: ЕП, ЕСВ, ПДФО; обов’язкової реєстрації суб’єктів підприємницької діяльності; податкової звітності і податкових перевірок платників податків. Замість існуючих нині податків Інститут пропонує введення податку на витрати та податку на виведення грошей. Такі заходи мають покращити ділову активність шляхом збільшення кількості офіційно зареєстрованих працівників та детінізації економіки [6].

Третьою причиною є труднощі із набуттям необхідного обладнання, недосконалість інфраструктури ринку збуту продукції, незахищеність працівників підприємств.

Отже, таким чином відсутність ефективної політики підтримки розвитку малого і середнього бізнесу в Україні відображається на економічному стані країни. Недостатність розуміння значення МСБ, високий рівень корумпованості, недосконалість податкової системи та високий рівень

облікової ставки Національного банку України гальмують розвиток малого і середнього бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Бізнес [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://mind.ua/business?utm_source=header-menu
2. Як підтримати малий бізнес в Україні? [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uteka.ua/ua/publication/news-14-delovye-novosti-36-kak-podderzhat-malyj-biznes-v-ukraine>
3. Стратегія розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року [Електронний ресурс]: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 р. № 504-р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504-2017-%D1%80>
4. Індекс сприйняття корупції [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://cpi.ti-ukraine.org/ti_format/doslidzhennya/cpi/
5. Зниження облікової ставки [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://bank.gov.ua/search/?page=1&perPage=10&search=%D0%97%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BA%D0%B8&phrase=&from=&to=&type%5Ball%5D=1>
6. Норма чи обмеження зростанню. Чи не завеликі податки в Україні? [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://espreso.tv/article/2018/02/22/norma_chy_pereshkoda_zrostannyu_chy_zavysoki_podatky_v_ukrayini